

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se olagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Judovska popačenost.

IV.

Že modri Aristotel je rekel zakonodaj: „Zakonodaj, čuvaj v zakonih občne koristi človeštva; čuvaj človeštvo glodajočega množarja denarjev.“ Veliki grški modrijan je pač uvidel, da kapitalizem posamičnikov razjeda občne koristi celokupnosti, in zato je velel zakonodaju, naj čuva občne koristi človeštva. Sam Aristotel pa je spoznal, da je žigosanje kapitalističnega oderuha tako staro, kakor stara je zgodovina človeške blagonravnosti. Kapitalizem torej že od pamtiveka tlači človeštvo, in žal, da ga zakonodaj ne ovira v tem opasnem razjedanju zdrave podlage, na kateri bi morale biti osnovane družbene razmere. Kakor smo videli v prejšnjih člankih, podpirala je na Francoskem vlada sama velike kapitalistične podjetnike na škodo, da celo na pogubo občne industrije. Vlada je tam zakrivila, da je oderuški kapitalizem izpodkopal in uničil obstoj večini obrtnikov.

Mi smo dozdanje uzglede zato naveli, da se uveri čitatelj, kako pogubonosno deluje kapitalizem judovski na občno blaginjo naroda, in zdaj nam še preostaje govoriti o avstrijskih razmerah, govoriti nam je o tem, kako judovski kapitalizem pri nas pogreza v brezno obupa in revščine delavski in obrtni stan.

Dokazov v to imamo žal še preveč v Avstriji. Žalostno podobo delavskega stanu imamo v tvornicah severne železnice in v moravskih premogokopih, o katerih smo že govorili in rekli, da so v rokah bogatega barona Rothschilda. V moravskih premogokopih je največ Slovakov, ki morajo ves dan delati pod zemljo, da niti nikdar ne vidijo belega dne ne rumenega solnca. Stokajo pod težo teškega dela in pod pritiskom slabega zaslužka. Pa kaj to, samo da ima Rothschild & Comp. mastne obresti od velikanskega podjetja. Kako družba postopa s slovaškimi delavci, čitali smo letos po raznih novinah in to hočemo tudi povedati. O lanskem božiču, prav za prav na svet dan, prosili so v moravskih premogokopih delavci Rothschildovo družbo, naj jim priskrbi železniške vagone, da bi se odpeljali domu k ženam in otrokom, da bi torej božične praznike preživeli v svojih obiteljskih krogih. In kaj je storila družba? Rekla jim je kar naravnost, da jih ne

da prepeljati domu in da morajo potakem ostati v premogokopih ter tako tudi na sam božič kopati premog! Na božič torej, ko hoče biti vsakdo prost ter praznovati v svoji obitelji Kristusovo rojstvo, ni imel Rothschild toliko srca, da bi dal svojim delavcem svobodo in da bi jih dal odpeljati domu vsaj za jeden dan!! Ubogim delavcem ni preostalo nič drugega, nego da so se spuntali, ter so s surovo silo dosegli vsaj toliko, da so smeli na božič domu.

Gotovo ne bode nihče mislil, da je bil judovski lastnik moravskih premogokopov v prevelikih skrbih radi Dunajskih trošilcev njegovega premoga, da bi jim morda nedostalo premoga, ako ga le jeden dan ne bi kopali Slovaki. Gotovo se Rothschild ni bal, da bi Dunajčani morali praznovati božič pri mrzli peči, ako bi jeden dan praznovali Slovaki. Gotovo ne! Čisto drugi nagibi napotili so ga v to, in ti nagibi so bili kot otrovne pušice naperjeni na pogubo morale delavcev. Ako bi delavci delali vsak dan, torej tudi ob nedeljah in praznikih, pozabili bi na vero in svoje verske dolžnosti, pali bi v verski indiferentizem, zadušili bi konečno v sebi vsak verski čut. In baš to je, po čemer se Judu sline cedé; baš to je, kar namerja vsak Jud doseči pri kristjanskem delavci, ker Judu ni dovolj, da mu dela kristjan, ampak on hoče v kristjanu zatreti vero in vso moralo, da bi ga tem bolj mogel zlorabiti za svoje nečloveške namene.

Rekli smo, da imamo dovolj dokazov, kako pogubonosno, da uničevalno upliva judovski kapitalizem na delavski stan. Ni nam torej potreba podatkov daleč iskati hoditi, kajti z njimi nam je poslužil g. dr. Jos. Vošnjak v svoji izvrstni razpravi: „Socijalni problem in kmetski stan“, katero je bil priobčil v Letopisu „Matice Slovenske“ 1885. leta. Pisateljeve podatke o prežalostnih razmerah delavskega in obrtnega stanu potrdili so tudi drugi možje, ki poznajo razmere iz svoje izkušnje ter so jih opazovali na licu mesta. Danes, ko je judovsko vprašanje takorekoč pereče vprašanje, s katerim bi se morali resno petati vsi zasobni in merodavni, zakonodavni krogi, da prepreče zlo predno nas pogubi; danes, pravimo, došla bode gosp. Vošnjaka razprava zelo dobro vsakemu opazovatelju judovskega oderuštva.

V Florisdorfu in okolici — to je blizu Dunaja — vlada tolika revščina, da je vse prebivalstvo propalo fizično in moralno. Moški in žene, dekleta in dečki, ki morajo delati po tvornicah ter si s trdim delom služiti kruh od zore do mraka in ponoči, zanemarjeni so ne samo v izobraževanju, ker za izobraževanje skrbeti ne utegnejo, niti nemajo ob čem, ampak tudi vsled občne bede tako so propali, da o blagonravnosti ne moremo niti govoriti. Kdo ne ve, kako revščina tare človeka; kdo ne ve, kake revščina mori najnežnejše cvetke blagonravnosti zlasti tam, kjer nema človek varuha.

V Florisdorfu so tvornice, v katerih izdelujejo hlapone in železniške vozove. V teh tvornicah imajo navadno do 2000 delavcev, katerih večina dela v akordu, to je, delo se jim plačuje po komadih. Tako delavci zaslužijo na dan po 2 gld., ako svoje moči napenjajo od ranega jutra do pozne noči. Pa dolgo ne strpé, zato sami pravijo: „Akkordarbeit Mordarbeit“. Drugi delavci dokaj manj. Ob nedeljah ne sili jih nihče k delu, toda kjer so židovski vodje, plačujejo nedeljsko delo nekoliko bolje, nego delavniško, samo da delavce zvabijo, da jim delajo tudi ob nedeljah. Naravno je, da s tem odvrčajo delavce od službe božje ter še bolj slabe verski čut. V delavnici vagonov dal je judovski načelnik, inženir Feliks Reiffer, leta 1882. delati nalašč ob nedeljah, dasi so delavci mej tednom praznovali po 3 do 4 dni, seveda brez plače, ker ni bilo dovolj dela. Kaj je Jud s tem namerjal, jasno je kot beli dan.

— st —

Iz državnega zbora.

(Dalje.)

Najvažnejše pak je ukrenil pred dvema letoma nižavstrijski zbor deželni s tem, da je predlagal posebna olajševanja tem Raiffeisenskim blagajnicam tako od strani dežele kakor tudi države ter to nekoliko tudi sklenil.

Po mojem mnenju bilo je uprav to prava osnova predlozbi vladni, predlozbi o olajševanju pristojbin posojilnicam in hranilnicam Raiffeisenovega sistema.

Pred vsem, gospóda, ne dopada mi nikakor naslov glaseč se: „Blagajnice po Raiffeisenovem sistemu.“ Kaj pa je pravo za pravo ta sistem?

Sliši se, čita in piše toliko o tem sistemu

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Dandanes goji se s posebno gorečnostjo raznovrsten sport in časopis nam na široko popisujejo, kako si kratijo čas v boljših krogih, oblagodarjenih z dostojanstvom in primerno imovino. V gostih in debelih požirkih uživajo pozemeljske slasti, zabava sledi za zabavo, neprestano vrti se pečenka na ražnu in jeden trenutek, včasih polovica konjske glave, mnogokrat odločuje o vsotah, s katerimi bi se živilo na stotine rodbin in posušili potoki solza.

Navaden človek kar strmi, čitajoč take sportske podrobnosti, kako je n. pr. pri tej ali oni dirki kak plemenitnik s svojim konjem zmagal in odnesel kakih sto tisoč goldinarjev, kako je baron Vecsera v jedni noči od barona Springerja priigrall nad 200.000 gld., kako vse tekmuje, odlikovati se na ta ali drugi način, kako se trudijo obračati pozornost nase, kako jasejo, streljajo, plovijo, plavajo, kako lazijo in plezajo po strminah, da bi stekli vsaj hipno slavo, da bi se vsaj nekoliko ur govorilo o njihovi, sicer popolnoma nezanimivi osebi.

Kakor višji krogi, tako tudi nižji. Vsak ima svoj poseben sport. Nekateri veslarilo po rekah in potokih, drugi ribarijo, tretji se drsajo; streljanje na tarčo, kegljanje, petje, ples in različne igre imajo svoje privržence, ob dirkah poskušajo vsi stanovi človeške družbe pri „totalizateur“-ji svojo srečo, kadar dirk ni, pa v mali in veliki loteriji. Zabava in „risico“ imetja in življenja, to je gaslo, po katerem vse koperni, zabava mora biti, če ne drugačna, vsaj taka, kakor je v Dunajskem Wurstelprater-j, kjer se toliko let obligatno pobija obligatni žid, ki se pa navzlic temu uprav po zajéje množi.

Ljubljana nema svojega Wurstelpraterja, sploh nobenega javnega zabavišča, torej mora vsakdo svoji fasoni skrbeti za razveseljevanje svoje. Tu ti jeden uro navija, tam na Valvasorjevem trgu „in effigie“ vola pobijajo, trésk! trésk! jedenkrat na čelo, drugič na uho! pod Tivoli drsa se mladi svet po ledeni gladini, v kazinski verandi pa nemški glumači na svojo žalost in škodo spoznavajo, kako slabo je nemški življ v Ljubljani zastopan. „Jedes Thierchen hat sein Plaisirchen!“ Dočim v Slonovi kavarni tam doli pri peči neki, v zadnji čas iz Galicije ali vsaj s Salzgriesa dospeli židje prav patrijarhalno o

smrdé, zabavajo se pred kavarno stoječi fijakarji zopet po svoje.

Rad gledam te krepke in zdrave postave, rad poslušam njihove deloma robate in večkrat, stoječ pred kavarno, sem se jim že moral smejeti, ko so kako posebno osoljeno uganili ali po svoje pošalili se s kakim mimoidočim. Mej drugim kaj radi podražijo starega čmerikovega gosp. T., znanega, da je zelo siten in hitro razburjen. Kadar pride mimo se zdajci začuje: „Fahr mer Euer Gnaden?“. Kakor bi ga osa pičila obstoji stari gospod, udari z nogu in s palico hkratu ob tla in jezno zakliče, da se ne bode vozil, dokler ima še zdrave noge. Potem mrmrajoč odide, fijakarji pa se muzajo in smejo v pest.

Moj prijatelj, ki je reden obiskovalec kavarne „Slonove“, čisto na oglu postaja in vleče na uho, kaj govorijo in obravnavajo. V teku časa nabral je mnogo gradiva iz krogov fijakerskih. Meni so posebno ugajali priimki. Vsak fijakar ima svoj priimek, ki ima izvestno svojo zgodovino. Priimki so naslednji: „Marelček“, „Glažovnata buča“, „Naturbuča“, „Štepsl“, „Ta žalostni“, „Ta kisli“, „Ta dolgi“, „Mršnjar“, „Frona“, „Španjska muha“,

Raiffeisenovem. Poznam celo jako izvedene može, delujoče pri posojilnicah v krajih južnih, kateri so mislili, da je ta sistem kaj čisto novega, kar se je privelo sedaj iz Nemčije v Avstrijo. A načelo Raiffeisenevo ni nič drugega, kakor oblika zadruga posojilne, vršča se po posebnih vodilih, ki pa ne morejo biti zmerom merodajna za ljudstvo na deželi.

Če se govori o načelu Raiffeisenovem, misli se pač na vodilo narodnega ekonoma Raiffeisena, po katerem so omejene zadruga na male okraje, po katerem naj bodo deleži družabnikov majhni.

Razmer niževavstrijskih jaz ne poznam; a v mojem volilnem okraji in sploh v krajih južnih, ne imel bi po mojem mnenju ta sistem prospeha ter je predložba vladna, kakor je pred nami, zame malo vredna. Navedem sedaj po točkah razložek mej tem, kar imamo tu v obliki vladne predložbe, in olajševanji, katera naj bi se prisodila visoka vlada posojilnicam po mojih mislih.

V § 1. se pravi, da morajo biti hranilnice in posojilnice, katere bi uživale olajševanja po tej vladni predložbi, z neomejenim poroštvom. To se mi zdi preozko. Zakaj se ne odene vseh hranilnic in posojilnic z odejo te postave, ker je načelo omejenega in neomejenega poročstva zavisno od krajnih razmer?

Naglašam, da se pečam že kakih deset let z urejanjem tacih zadrug in se vender še danes ne morem odločiti za to ali ono poročstvo.

Če so posojilnici voditelji osebe, imajoče zaupnosten, ne povprašuje nikdo, je li zadruga z omejenim poročtvom, ali ne.

Če pa osnujejo ljudje neimoviti zadrugo, potem je poročstvo neomejeno v pomirjenju upnikom. Jaz torej mislim, da se opusti določba, vsled katere naj se dovoli le zadrugam z neomejenim poročtvom olajševanje pristojbin. (Dalje prib.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. februarja.

Ministerski predsednik **ogerski** je izjavil v zbornici, da se ne misli umakniti, dokler ima zaupanje krone in državnozbornske večine. To nikakor ne gre, da bi manjšina s pouličnimi demonstracijami zvrto glasila vlado. Na očitane opozicije, da je celo kompromitiral krono in da nema več zaupanja naroda, odgovarja Tisza, da bode že krona sama vedela, če jo je on kompromitiral, če pa ima zaupanje naroda, o tem ima le odločiti večina zbornice, ne pa manjšina. — Ogerska opozicija hoče osnovati ligo patrijotov, podobno taki ligi na Francoskem. Poprosila je že Derouléda, da naj pošlje pravila lige patrijotov, da bodo po njih naredili pravila za svojo ligo. Liga ogerskih patrijotov bode seveda imela pred vsem namen, podkopati Tiszovo ministerstvo.

Vnanje države.

Knez **bolgarski** je bil nenadoma iz Plovdiva, kjer že biva nekaj časa, vrnil se v Sofijo, pa zopet povrnil nazaj v Plovdiv. Ker so v Plovdivu bili opozicionarci proti knezu izrekli svojo željo, da bi odpustil Stambulova, mislilo se je, da je bilo to povod, da je nakrat hotel govoriti princ Ferdinand z ministerskim predsednikom. Kakor se pa iz Sofije javlja, je le Stambulo precej zbolel in so ga celo zdravniki operovali, ter je knez prišel v Sofijo le pohodit ministerskega predsednika.

Ruski veleposlanik je v začetku tega meseca z novo noto opominjal vlado **turško**, da naj

„Prezident“, „Agata“, „Trobeta“, „Krof“, „Štibala“, „Frajlica“, „Meznar“, „Dratar“, „Zimska rožica“, „Zajček“, „Egiptovski cigan“, „Podgana“, „Šoštar“, „Posavec“, „Posavček“, „Farček“ in „Grilček“.

Iz tega se vidi, da naši fjakarji ne zaostajajo za slavnimi Dunajskimi tovariši gledé izvirnega krepkega humora in bodočemu nabiratelju primkov slovenskih bodo ti doneski izvestno dobro došli.

Kar se tiče predpustnih vesellic, z veseljem beležimo, da se marljivo prirejajo. Potrebna so iz dvojnega ozira. Prvič zaradi tega, ker je že stara navada, da se človek predpustom veseli in malo zavrti, drugič pa, da bodo naši obrtniki in trgovci vsaj nekaj zaslužili. Kupčija je slaba, prometa malo ali pa nič in skoro bi rekel, da pred nekatero prodajalnico že trava poganja. „Kaj pa misliš?“ doni mi nasproti kroboten ugovor, „zdaj po zimi, da bi trava poganjala?“ — I zakaj ne? Ako v „Rimskem Katoliku“ predpustom žabe regljajo, zakaj bi v nas ne smela trava rasti? „Tone od Kala“ bode s tem argumentom izvestno zadovoljen, zato mu iz vsega srca želim „Veseli pustni torki!“ s.

plača vojno odškodnino. Sedaj je že 854,166 turških funtov zaostankov. Samo lani je 110,856 turških funtov ostalo na dolgu. Ruski veleposlanik poudarja, da naj bi se zaostanki poplačali z novim posojilom ali pa z denarjem, ki ga je dobila od železnice. Ta zahteva je tem bolj opravičena, ker so se potrebščine za novo orožje plačale iz novega posojila. Konec note je posebno oster, kajti neposredno že preti z vojno. Pravi se namreč, da se ruska vlada nada, da se bode turška vlada ozirala na opomin, da Rusija ne bode prisiljena za varstvo interesov svojih nastopiti pota, ki bi se ne ujemala z odnosi dveh prijateljskih vlastij.

Prejšnje **rumunsko** ministerstvo pride najbrž nazadnje le na zatožno klop. Najprej bode to stvar pretresal odsek sedmih članov. Članovi tega odseka so pa vsi zato, da se začne sodnja preiskava proti bivšim ministrom. Sodnja obravnava, če do nje pride, utegne razkriti lepe stvari, kajti pod prejšnjo vlado bila je strašna korupcija. Uradniki so izneverjali, ministri jih pa neso nič ovirali pri tem delu, četudi so dobro vedeli, kako se godi.

V zbornici **italijanske** je interpeloval poslanec Campans, če je res, da je v Neaplu pri banketu na čast nemškemu brodogradu general Avogadro v svoji napitnici naglašal, da se bodo v bodočej zmagonosnej vojni s Francijo Italijani pokazali vredne zavezničke Nemcev. Crispi je odgovoril, da je general le napil prijateljskim čuvstvom italijanskega in nemškega brodogradu. Gori omenjenih besed ni izrekel. S takimi besedami bi se bil zakrivil zločin, a v vojski italijanske ni nobenega, ki bi se predrznil mešati v politiko. Italijanski odnosi s Francijo so izvrstni in doseglo bi se bilo še marsikako sporazumljenje, da ni v Franciji nakrat prišlo do ministerske krize. Crispi je grajal liste, ki raznašajo take lažnjive vesti, kakor je vest o napitnici generala Avogadra.

Parlament **angleški** otvoril se je s prestolnim govorom, v katerem se naglašalo, da so odnosi z vsemi vlastmi najboljši. Tudi ni uzroka bati se, da bi se nemiri okrog Suakima ponavljali. Pogajanja s Tibetom zaradi Suakima še neso končana, a je upati, da ne bode treba vojne. Kraljica pa je dovolila, da se v Berlinu sklicana konferenca bavi s samojskimi zadevami. Nadalje poudarja kraljica, da mora Anglija kaj več storiti za brambo obrežij, ker se druge države vedno oborožujejo. Sedaj so odnosi res z vsemi vlastmi dobri, pa se lahko premene.

Sultan **zanzibarski** je izdal ukaz, da se v uvoz in izvoz orožja ter trgovina z njim prepoveduje za Zanzibar in Pemba. Konzul angleški je ukazal podložnikom angleškim, da naj se ravna po tem ukazu, sicer bodo morali 1000 rupij kazni plačati in bodo še dva meseca zaprti. Sedaj domačini ne bodo mogli več lahko dobivati orožja in bodo nekoliko mirnejši. Veliko pa ta ukaz ne bode pomagal, ker je prepozno se objavil, sedaj so se z orožjem preskrbeli skoraj vsi, kateri mislijo na kak upor.

Dopisi.

Iz Novega mesta 21. febr. (Volitve v mestni zbor.) Začetkom prihodnjega meseca vršiti se imajo pri nas občinske volitve. Nasprotniki, katerim je greben zopet zrastel vsled pred tremi leti napravljenega kompromisa — nesrečnega spomina — pripravljajo se že par mesecev na volitve. Z agitovanji odlikuje se posebno neki Bothschütz (nekdaj Božič), kateremu prav vrlo sekunduje njegova žena, alias „der Frau“, bivša vdova po žali-bože prerano preminulem vrlem Belokranjci, trgovci g. Muhviči. Izbirčni neso naši nemčurji pri svojem agitovanji prav nič. V prvi vrsti zabavljajo seveda na naša „brezpotrebna“ narodna društva, katerih je četvero v našem mestu — menda iz gole zavisti, ker imajo sami le jedno hirajoče društvo na razpolaganje. Ne bom navajal raznih epizod in zdi se mi potrebno, da narodno stranko, ki menda še — spanje pravičnega spi, na to agitovanje opozarjam z nujno prošnjo, da tudi ona svojo narodno dolžnost spolni — inace se zna zgoditi, da bo hudič prišel in luliko zasejal. Da se pa slednje ne bi zgodilo — v to pomozi Bog ter narodna dolžnost!

S Ptuj 21. februarja. [Izv. dop.] V četrtek, dne 14. t. m. vršila se je v šoli Ptujске okolice redka svečanost; tukajšnji gospod okr. glavar izročil je g. Karolu Švajgel-nu, bivšemu nadučitelju te šole, prav svečano zlati križec za zaluge. Učitelji od daleč in blizu in drugi prijatelji slavljenca zbirali so se že zgodaj v okoliški šoli, raz katero so vihrale zastave, znak veselja, kojega je občutil vsakdo od malega šolarčka do starega moža, kajti ni ga bilo izmej naših faranov, da bi mogel reči, moj učitelj slavljenec ni bil.

Ob 10 uri podali so se prišleci s šolsko mladino v cerkev sv. Petra in Pavla, kjer je služil č. g. o. Benko Hrtiš, župnik in gvardijan, z veliko asistenco slovesno sv. mašo. G. učitelji popevali so Miklošičevo mašo.

Po sv. maši zbrali smo se v krasno ozaljšani učilnici okoliške šole. Razven mnogo odličnih gošpej in gospic s Ptujja, počastili so slavljenca gosp. dr. Fran Jurtela, deželni poslanec in načelnik okr. zastopu, č. g. o. Benko Hrtiš, župnik in gvardijan, gosp. Raišp, odbornik okr. zastopa, in drugi. Občinstva privrelo je toliko, da je bila sicer prostorna učilnica natlačena, kakor še nikoli.

Otroci zapeli so pesen: „Ljubezen do domovine“, in na to je g. okr. glavar v jedratih besedah naslikal zasluge g. Švajgelna, spominjaje se presvetlega cesarja, katerega je zadelo najhujše, kar sploh dobrega očeta zadeti more, proseč nebeskega Očeta, vzvišenemu monarhu kreposti, da mu bode srčno bol možno prenašati. S trikratnim živjo presvetlemu cesarju končal je govor ter pripel slavljenca križec na prsi. Po sobi odmevali so pa mili glasovi cesarske pesni. Starček bil je tako ganjen, da mu ni bilo moč besedice govoriti. Nemo stisnil je glavarju roko.

Na to čestital mu je gosp. okr. nadzornik, ravnatelj Ranner, želeč mu, da ga Bog ohrani še dolgo vrsto let, da se mu bode prav dolgo visoke milosti veseliti. Z v srce segajočimi besedami govoril je njegov naslednik, gospod nadučitelj Kavkler, zbranemu ljudstvu v mili naši besedi ter razlagal pomen današnjega dne, slikal težave učiteljskega stanu, in poudarjal, da je slavljenec prek pol stoletja vse svoje moči vzgoji mladine poklonil. Prekrasne besede izvabile so nekatero solzo v obeh prostega ljudstva, znak mehkega, nepokvarjenega naroda našega. Na to čestital je nekdanjemu učitelju v imenu šolske mladine, neki učenec in neka učenka poklonila mu je lep šopek cvetlic. Zdaj slišal se je zopet petja glas, — otroci zapeli so pesen „Savica“. Po dokončane svečanosti bil je skupen obed, kjer se je starosta in dika učiteljev, veselil do poznega večera s svojimi prijatelji.

Z Rakeka 21. februarja. [Izv. dopis.] Pri vsaki priliki pokazalo je tukajšnje prebivalstvo svojo iskreno ljubezen in neomahljivo udanost do presvetle vladarske hiše Habsburške; ravno tako tudi zdaj o prežalostni vesti nenadne smrti cesarjeviča Rudolfa ni zaostalo svoje nepopisljivo srčno sočutje javno pokazati s tem, da je takoj razobesilo črne zastave, tudi s cerkvenega stolpa vihrala je žalna zastava in zvonovi so tužno zapeli.

Na splošno željo Rakovčanov daroval je gosp. dekan Kunstelj dne 18. t. m. ob 9. uri na Rakeku slovesno črno sv. mašo za dušni blagor r. cesarjeviča Rudolfa, katere so se udeležili občinski zastopniki, krajni šolski svet, šolska mladež s svojo črno ovito zastavo in učiteljstvom, c. kr. žandarmerija, Cerkniška in Rakovska požarna bramba v paradi z žalnimi trakovi, železniški in poštni uradniki in skoro vsi Rakovčanje. Sploh cerkev je bila tako natlačena pobožnega ljudstva, da je moral marsikateri svojo pobožnost zvunaj cerkve opraviti.

Vsem se je pa že na zunajnosti poznala globoka žalost in srčno sočutje po ranjem cesarjeviči Rudolfa.

V sredi cerkve bil je postavljen visoki mrtvaški oder s krasnim vencem, spredaj nad ce arskim grbom bila je pa v črno tančico ovita cesarjevičeva podoba z lovorovim vencem.

Pri sv. maši se je posebno milo glasila pesen: „Le ti ga bodeš sodil, milostno Gospod“.

Slavnej požarne brambi Cerkniške pa zakličemo, osobito njenim vrlim stotnikom, da se težavne in uro hoda dolge poti neso ustrašili. „Slava“!

Iz Postojne 21. februarja. [Izv. dopis.] Notranske čitalnice pričele so pridno nabirati doneske za M. Vilharjev spomenik, kateri se ima postaviti v Postojini. Veselici v ta namen priredili sta že bralni društvi v Zagorji in Št. Petru in preteklo nedeljo vršila se je v isti namen veselica v čitalnici Postojnski. Žeteli bi le bilo, da bi še druge sestre čitalnice, vsaj notranske, ta lepi izgled posnemale in tako pomagale zgraditi spomenik, ki bo na čast celemu narodu. Zabave prirejene na korist Vilharjevemu spomeniku privabijo mnogo več občinstva, nego ga pride sicer k navadnim veselicam. Mnogim rodoljubom je Vilhar še v dobrem spominu iz osebnega občevanja; masi narodovi je pa priljubljen zaradi svojih milih pesnj in popevk. Vsak torej rad daruje za svojega ljubljene pesnika svoj obolus in čitalnice si s prirejevanjem takih vesellic v moralnem oziru gotovo pridobijo.

To se je videlo zadnjo nedeljo v Postojini.

Dalje v prilogi.

Zanimanje za veselico bilo je v vseh krogih zelo živo, tako da si je bil odbor že naprej dobrega uspeha lahko gotov. Za ta večer prepustil je gospod Bakarčič svoje prostore brezplačno, za kar se mu izreka topla zahvala. In ti lepi, ne majhni prostori bili so za toliko občinstva skoro pretesni. Postojino videl si tu polnoštevilno zbrano; zavedni Pivčani prihajali so kar trumoma in tudi drugi bližnji kraji poslali so svoje zastopnike.

Veselica otvorila se je s krasnim proslovom, kateri je zložil za ta večer gosp. Gestrin. Boljega interpreta tej pesni bi pa ne bili mogli najti, kakor je bila deklamovanka gospodičina V. Praprotnikova, katera ima za deklamovanje izreden talent. Jenkov „Onamo“ peli so naši pevci precizno in nautušeno; pesen sama je pa polna lepote in divote. — V slavnostnem kratkem, a jedrnatem govoru predložil nam je gosp. Gestrin glavne momente iz Miroslovovega življenja. Sledili sta na to dve glasbini točki na citre. Izvrševal je obe gosp. Al. Lavrenčič, poznan kot umetnik na tem sviralu daleč izven naše domovine. Mili glasovi, katere on citram izvablja, segajo ti do srca, morajo te poblašiti. Z globokim čutom in prijetnim glasom pel in spremljal je Blumlacher-jevo skladbo „Življenje v smrti“, katero je Blumlacher, Vilharjev prijatelj, nalašč za ta večer zložil, g. Gestrin jej pa priredil primeren tekst.

V dveh točkah nastopil je tukaj že dolgo pogrešani mešani zbor. Obe pesni, kateri je pel, Foersterjevo kitico narodnih pesni in Ipavčev „Mrak“ želi sta občno pohvalo. Pri teh zborih uživalo je res oko in uho. Pevcem pridružilo se je devet brhkih gospodičin, ki so s svojimi zvonkimi glasovi občinstvo kar elektrizovale. Burna pohvala donela je posebno Ipavčevemu „Mraku“ (bariton g. Ivan Ditrich), žal, da se radi obširnosti programa nobena točka ni mogla ponavljati.

Uprizorila se je dalje ta večer prvič tukaj priljubljena Garthejeva „Vinska poskušnja“ (komičen solokvartet). Izpeljali so jo vsi štirje sodelovalci izvrstno; dobro so znali vino pokušati, še bolje pa in gladkeje peti in kretati se. Petje je prav spretno na glasoviru spremljala gospa Marija Lavrenčič. Burka „Ponesrečena glavna skušnja“ vzbudila je silno smeha. Nisi vedel, se li hočeš bolj smejeti toposti hlapcev ali zadregi glumačevi. Dobro predstavljanje in gladko igranje doneslo je igralcem buren rokoplask. Gdč. Prelesnikova je za krčmaričino ulogo kakor ustvarjena. Ni jej Boštjan brez uzroka oponašal, da ga ima nabrušenega.

Živahen in eleganten ples zaključil je veselico in beli dan ponedeljkov ugledal je še lahko skozi okno vrteče se pare.

Fondu za Vilharjev spomenik donesla je veselica 52 gld.; čitalnici pa dela vso čast. Le vrlo naprej!

Domače stvari.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Slavna posojilnica na Krškem je ob sklepu svojih računov darovala naši šolski družbi deset forintov. Slava! V posnemo drugim posojilnicam, katerim se je družba že večkrat priporočala.

— (Častnim občanom) imenovala je občina Črnuče pri Ljubljani velečenjenega gospoda Josipa Gorupa, veledušnega dobrotnika Slovencev.

— (Občina Moravče) imenovala je v svoji seji dne 20. januarja t. l. Alojzija Ratolisko, c. kr. poštne nadkomisarja jednoglasno svojim častnim občanom.

— (Nova obrtna šola) je gledé ustanov jako dobro oskrbljena. Nič manj kakor 45 učencev in učenk dobilo je ustanove. Učenci večinoma po 80 gld., učenke od 50 do 25 gld.

— (Društveni odbor Marijine bratovščine) izvolil je v zadnji seji načelnikom društva gosp. Karola Laheinerja; namestnikom g. Miho Pakiča; tajnikom g. Matija Kunca in blagajnikom g. Gašperja Ahčina.

— (Z Dunaja) brzojavlja se „Tagesposti“ da se bode ondu v kratkem pričela zgradba srbske cerkve, posebej pa še nove ruske cerkve.

— (Iz Brna) dobili smo danes jeden izvod tamošnjega lista „Beobachter“, v katerega podlistku se priobčuje dr. Tavčarja zgodovinska povest „Vita vitae meae“ v g. Bogomila Kreka prevodu.

— (Za maskarado „Sokolovo“) razpošiljala se bodo krasna vabila jutri in prihodnji teden. Vse gospode, kateri bi vabila po pomoti ne

prejeli, prosimo, da to pravočasno naznanijo blagajniku društva g. P. Skale-tu.

— (Ples slovenskih biciklistov), kakor se sliši, počastila bode deputacija I. hrvatskega biciklistkega kluba iz Zagreba in klub slovenskih biciklistov iz Kranja v društveni obleki.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi na čast svojemu častnemu članu v nedeljo dne 24. februarja 1889 pevski večer s plesnim venčkom v restavraciji „Hotel Europa“. Vspored: 1. A. Förster: „Pjevajmo“, zbor. 2. Pozdrav. 3. S. Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor s tenor- in bariton-solo, pojeta gg. J. Pavšek in V. Bajec. 4. J. Lew: „Přiletely vlast'ovičky“, češki peterospev z bariton-solo, pojo gg. J. Pavšek, A. Jeršek, V. Bajec, R. Tavčar, A. Malič. 5. Dr. B. Ipavč: „Prošnja“, zbor s tenor-solo; solo poje g. Meden. 6. S. Stegnar: „Oblakom“, zbor z bariton solo, poje g. Bajec. 7. A. Volarič: „Kukavica“, zbor s tenor-solo, poje g. Meden. 8. * * * „Stotnik in njegov sluga“, komični prizor, predstavljata gg. Jeršek in Perdan. 10. Ples. Pri plesu svira privatni orkester pod vodstvom g. Julija Enzmana. Ustopnina udom prosta, neudom 30 kr. za osebo. Začetek ob 7. uri zvečer. K tej veselici vabijo se društveniki in prijatelji petja in zabave. — Pustno nedeljo dne 3. marca „sijačna maskarada“ v restavraciji Ljubljanske čitalnice odbor.

— (Soirée teatrale) bode v torek dne 26. t. m. v redutni dvorani. Priredil jo bode del nemških gledaliških igralcev, ki so svoje predstave v kazinski verandi zaradi slabega obiska in gmotnega nedostatka ustavili. Program je nekda zanimiv, glavne točke pa bodeta izvajala g. Marija pl. Leuchert in g. Mondheim, kar vsled njijine prošnje tem potom občinstvu naznanjamo.

— (Iz Št. Petra na Notranjskem.) Zopet sta blagorodna gospoda Gorup in Kalister svojo rodoljubno in blago srce pokazala s tem, da sta poslala 200 gld. za nesrečne pogorelce v Hrastju, za kateri dar se v imenu ubogih pogorelcev najtoplejša zahvala izreka.

Ivan Špilar, nadžupan.

— (Nova knjiga) izšla je ravnokar pod naslovom: „Postojinsko okrajno glavarstvo“. Zemljepisni in zgodovinski opis. Spisali in izdali učitelji v okraji. Knjigi pridejan je zemljevid Postojinskega okrajnega glavarstva. V Postojini. Založil in tiskal R. Šeber. 1889. 238 str. V knjigi opisani so: Postojina, Slavina, Kožana, Št. Peter, Trnje, Orehek, Sv. Ivan, Št. Mišel, Studeno, Suhorje, Ostrožno brdo, Trnovo, Knežak, Prem, Zagorje, Podstenje, Vrbovo, Dolenji Zemon, Harije, Hrenovice, Ubelsko, Razdrto, Vreme, Vipava, Colpodvelb, Goče, Slap Vrabče, Št. Vid, Lozice, Podraga, Planina, Budanje, Podkraj, Ustije, Šturija. Pridejana je „Entomologija“ in „Flora“ in statistični pregled. Lično tiskana knjiga, kolikor smo jo v na glici pregledali, je dobro sestavljena in za domoznanstvo jako koristna. Cena za trdo v platno vezano 1 gld. 15 kr., za mehko vezano 85 kr., z zlato obrezo 1 gold. 40 kr., po pošti 10 kr. več.

— (Narodno bralno društvo v Knežaku) opustilo bode vsled smrti cesarjeviča Rudolfa nameravano predpustno veselico.

— (Cérkniška čitalnica) priredi veselico dne 28. svečana t. l. v prostorih g. Josip Milavca. Vspored; 1. Šaljiva loterija 2. Ples. Pri plesu svira češki kvintet Bleyer. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina znaša za ude 40 kr. od osebe, z družino 60 kr.; za neude 60 kr. od osebe, z družino 1 gld. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

— (Krško bralno društvo) priredi veselico z godbo, petjem in plesom dne 27. februarja 1889 v društveni dvorani. Začetek ob 8. uri zvečer. Godbo preskrbi domači godbeni klub s prijaznim sodelovanjem godbenega kluba iz Mokronoga. — Ustopnina za ude 30 kr.; za neude 80 kr za osebo. K prijazni udeležbi vabi uljudno odbor.

— (Ormoška čitalnica) priredi plesni venček dne 27. februarja t. l. v svojih prostorih v Ormoži. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Prosi se, da gospodje pridejo v črnih suknjah. Ustopnina: Za posamezne osebe 50 kr., za obitelji 1 gld. Odbor.

— (Solkanska čitalnica) priredi plesno veselico v nedeljo 24. februarja t. l. v Mozetičevi dvorani. Začetek ob 7. uri zvečer. Pri počitku, ki bode ob 11. uri bode petje in srečkanje 3 dobitkov,

Številke srečk po 10 kr. jedna. To plesno veselico počaste tudi nekateri domači in Goriški „Sokolci“. Ustop k plesu za čitalniške društvenike in „Sokole“ v obleki znaša 60 kr., za vse druge 1 gld. Ustop brez vabila ni dovoljen. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Hud vihar) razsajal je pretekli teden po Dalmaciji. Kakor čitamo v „Narodnem Listu“ porušil je vihar v Kninu več hiš, pri Drašnici pa so morskimi valovi narasli 100 čevljev visoko in razrušili zidovje obeh obali.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Levov 22. februarja. V ruskih mejnih okrajih ustavljen je vsled nenavadno visokega snega skoro ves železnični promet. Sneg je več metrov (?) na debelo. V nekatere vasi se niti na sanéh ne more.

Pariz 22. februarja. Spuller imenovan vnanjim ministrom.

Pariz 22. februarja. „Temps“ potrjuje bombardovanje Sagala in objavlja tudi uzroke. Francoski zastopnik naznanil je, da se je Ašimov izkrcal. Na francoske vlade vprašanje odgovorila je ruska vlada, da pri Ašinovljevem podjetji ni prav nič udeležena. Na to pozvali so po naročilu francoske vlade Ašinova naj se uda ali pa ostavi kraj. Ašinov je to odklonil in razobesil rusko zastavo, trdeč, da je opravičen, ostati v Sagalu. Guvernér v Oboku dobil je potem ukaz, uporabiti silo. Podrobnosti vladi še neso znane. Ašinova in spremljevalce njegove priveli so v Obok.

Berolin 22. februarja. „Börsenzeitung“ javlja, da bode vlada za pomnoženje topništva zahtevala 21 milijonov mark.

Genova 22. februarja. Nemško brodovje, broječe štiri fregate, dobilo ravnokar (ob 2 1/4 ure popoldne) nepričakovano ukaz, da ima takoj odpluti v Samoo.

London 23. februarja. Dolenja zbornica nadaljevala adresno debato. Gorst dal nastopno izjavo: Vlada ni razen parlamentu znanih prevzela nobene druge zaveze za vojaško akcijo. Vlada misli na to, da se ohrani mir po vsej državi. Petindvajset let bili so izdatki za vojsko in mornarico tako omejeni, da sedaj treba pomnožiti brambena sredstva, da bomo pripravljeni na možno vojno nevarnost.

Razne vesti.

* (Ljudsko gibanje po vesoljnem svetu) Na svetu govori se dandanes 3064 jezikov. Število moških je skoro jednako onemu ženskih. Povprečna starost znaša 33 let. Jedna četrta vsega prebivalstva na svetu umrje pred dopolnjenim 17. letom. Izmed 1000 oseb doživi le jedna dobo 100 let in le šest dobo 65 let. Na zemlji prebiva sedaj nekaj nad jedno milijardo ljudi. Od teh jih umre vsako leto 35,214 200, vsak dan 96.480, vsako uro 4020, vsako minuto 67 in vsako sekundo jeden. Narodi se pa vsako leto 36 792 000, vsak dan 100.800, vsako uro 4200 in vsako minuto 70 otrok. — Ljudje v zakonu žive dlje nego samci, zmerni in marljivi dlje nego nezmrni in lenuhi, člani omikanih narodov dlje nego člani neotesancev. Veliki ljudje tudi navadno doživijo višjo starost nego osobe majhne postave. Kar se tiče dolgosti življenja imajo ženske pod 50. letom v obče ugodnejše stanje nego moški, a po tej dobi je razmerje naopak. Število zakonskih stoji proti številu samcev kakor 75: 1000. Spomladi rojeni otroci so trdnjej in močnejše postave nego rojenjci družih letnih časov. Rojstvo in smrt imamo češče po noči nego po dnevi.

* (Potres) V Tridentu čutili so 16. t. m. ob tri četrt na enajst dopoldne lahak potres z valovitim guganjem Ravno ta dan imeli so tudi v Veroni ob sedmih zjutraj lahek potres. V Tridentu in po okolici je sneg že skoro čisto skupnel.

* (Vrtinec.) V Alabami, Georgiji in Virginiji divjal je 19. t. m. strašanskih vihar „vrtinec“, kateri je napravil veliko škode. V Atlanti vzdignil je vihar le eno kmetško kočjo s tal, jo nesel z obiteljo vred v vzduhu jedno angleško miljo (!) daleč in jo vrgel na tla, da se je porušila in usmrtila stanovanke. Drugod popihal je kar cele vasi z zemeljskega površja.

* (Velikanska tatvina.) Iz Mesine se javlja 21. t. m.: V vilo barona Calmenzana ne ulemili so včeraj drzni lopovi ter odnesli državnih papirjev in biserov za 270.000 lir. Dvanajst oseb, katere so te tatvine jako sumne, so že prijeli in deli pod ključ.

Nova pesmarica.

Ker je Razlagova „Pesmarica“, izdana poslednjokrat 1872. l., že pošla in je tudi že zastarela, ker se v njej pogrešajo vsi pesniški proizvodi poznejših let, čuli smo že večkrat željo, da bi se izdala nova „Pesmarica“. Knjiga ta potrebna je zlasti pevskim društvom, ugajala bi pa tudi sploh vsemu narodu slovenskemu, ki ima toliko nadarjenost in toliko ljubezen do petja in glasbe.

Uvažujeto to potrebo in mnogostranske želje, odločili smo se, prirediti „**Novo Pesmarico**“. V njej bodo zbrane vse pesmi, ki se po Slovenskem pojó; ozirali se pa bodemo tudi na proizvode hrvatske, srbske in bolgarske, ter na pesni češke, poljske in ruske, ki se pojó v koncertih in na pevskih veseljah, da bode „Nova Pesmarica“ prava priročna knjiga za naše pevce.

„Nova Pesmarica“, katero smo že začeli sestavljati, stala bode elegantno vezana l. gld. 20 kr., broširana 80 kr.

Oglasila, oziroma naročila pošiljajo naj se upravnistvu „Narodne Tiskarne“, da nam bode možno vsaj primeroma določiti število natisu.

Uredništvo „Nove Pesmarice“.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica A 15 pil 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristno so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „**Sveti Leopold**“ in našo firmo lekarna „**pri sv. Leopoldu**“, Dunaj, mesto, Ecker der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. **lekarji G. Piccoli-jl.** (138—1).

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 20. februarja.

V Brnu: 77, 37, 34, 9, 44.

Tujci:

18. februarja.

Pri **Slonu**: Barsch z Dunaja. — Einkorn iz Maribora. — Cizej iz Idrije. — Petrovič iz Celja. — Pavlin iz Trsta.

Pri **Maliči**: Pureschardt iz Celovca. — Matelig iz ? — Schneider z Dunaja. — pl. Guttmannsthal iz Gradača. — Beer iz Berolina.

Pri **južnem kolodvoru**: Sarkoti iz Trsta. — Engelhardt iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarji**: Kleinlerchor s Tirolskega.

Umrli so v Ljubljani:

22. februarja: Jožef Saman, klučar, 21 let. sv. Petra cesta št. 13, za jetiko.

V deželnej bolnici:

22. februarja: Urša Zalokar, delavka, 40 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
22. febr.	7. zjutraj	724.8 mm.	— 7.6° C	sl. jz.	jas.	3.70 mm.
	2. popol.	724.4 mm.	— 2.4° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	727.9 mm.	— 1.6° C	sl. szh.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 2.3°, za 2.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 23 februarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 83.45	gld. 83.50
Srebrna renta	83.95	83.95
Zlata renta	111.45	111.20
5% marčna renta	99.05	99.05
Akcije narodne banke	885.—	887.—
Kreditne akcije	312.30	313.—
London	121.20	121.15
Srebro	—	—
Napol.	9.57 1/2	9.57 1/2
C. kr. cekini	5.68	5.68
Nemške marke	59.20	59.17 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	137 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182
Ogerska zlata renta 4%	101	45
Ogerska papirna renta 5%	94	10
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	60
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	133
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	234	50

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE KISELINE

kateri je kot zdravilni vrec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstno je za otroke, pre- (11-2) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetelina in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Št. 834.

(129—2)

Stavbinski risar

z dovršenimi tehničskimi šolami ali pa z dovršeno obrtno šolo, kateri je pa potem bil dalje časa v praktični službi, vsprejme se pri deželnem odboru v Ljubljani za čas zidanja deželnega gledišča v službo z mesečno plačo 75 gld. in proti povračilu stroškov za pot v Ljubljano in proti trimesčni odpovedbi. — Prošnje za to mesto z dokazili o dovršenih studijah, o dosedanjem službovanji in o zmožnosti slovenskega ali katerega drugega sorodnega jezika in z dostavkom časa, kedaj zamore kdo to službo nastopiti, naj se pošljejo **do 10. marcija 1889. l.**

deželnemu odboru v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (825—25)

zobe in zobovja

ustavlja brez vaskih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živea

zobozdravnik **A. Paichel**,

poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Uzorci

na vse kraje franko!

Sukno po tovarniških

cenah, od najcenejše do najfinejše baže. Meter po 1 gld. in več do najfinejše baže za pomladno in letno potrebo. Odrezki se dajo ceneje nego kjerkoli drugod, in steer: (117—1)

Mtr. 3.10, za celo obleko	gld. 3.30
" 3.10, " " " fino	5.50
" 3.10, " " " jako fino	7.50
" 3.10, " " " najfinejše	gld. 9.50—14.—
" 2.10, " cel ogrtač	gld. 3.60
" 2.10, " " " fino	5.—
" 2.10, " " " jako fino	7.40
" 2.10, " " " najfinejše	9.60

Črno sukno za salonske obleke po gld. 7.50 in več, letno grebenasto sukno, ki se sme prati, po 3 gld. in več. Piquet-gilets po 50 kr. in več. Sukno vsake vrste ceneje kakor kjer koli pošilja

z Zaloga c. kr. pr. tovarn za sukno in moderno blago

Morica Schwarca v Svitavi (Zwittan).

Gospodom krojačem knjige vzorcev pošilja frankovane.

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerece, nesno rdečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred **gld. 1.50.**

Zaloga v Ljubljani pri **U. pl. Trnkoczy-jl.**, lekarji. (803—7)

Št. 2874

(116—2)

Natečaj.

Pri magistratu deželnega stolnega mesta Ljubljane je popolniti:

a) službinsko mesto

magistratnega tajnika

z letno plačo 1200 gld. in pravico do dveh v pokojnino uštevni 10% petletnic;

b) novo ustanovljeno službinsko mesto

konceptnega pristava

z letno plačo 750 gld. in pravico do dveh v pokojnino uštevni 10% petletnic.

Prošnje za ti službi je vložiti **do 16.**

marca letos pri mestnem magistratu.

Prositelji za mesto magistratnega tajnika morajo poleg družih potrebnih svojstev dokazati sposobnost, kakoršna je predpisana za upravno državno službo, oni za mesto konceptnega pristava posebno strokovnaško zvedenost v statističnih delih.

V Ljubljani dne 15. februarja 1889.

Župan: Grasselli.

Nakup za Pariz!

Starodavnine, dragocenosti in denarje

kupujem, kakor znano, po najviših cenah, obstoječe iz: zlata, srebra, bronu, bele prsti in porcelana, nadalje rimske izkopanine, starovezane masne obleke, slike, orožje, minjature in lepo pomalane pahljače, posebno se iščejo stari nakiti, pristni beli biseri, nadalje zlato in srebrni denarji.

Na pismeno zahtevanje pojde se iskat tudi na dom ali celo kak drug kraj. (147)

Herman Lukešič,

trgovec s starodavinami in denarji in o. kr. zapri-seženi cenilec v Gradci, sedaj v Ljubljani (hotel „pri Slonu“ sob. št. 39).

Od danes do četrta se more slednji dan od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne govoriti z menoj.

BLAGAJNE

rabljene in nove po ceni samo pri **S. BERGER-jl.** Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 10. (58—7)

Štev. 2811.

(114—2)

Razglas.

Pri podpisnem magistratu izpraznjena je Jeanete pl. Hubenfeldove ustanove za deklice v znesku letnih 320 gld.

Pravico do te ustanove ima deklica iz mestne župnije sv. Jakopa v Ljubljani, ki je lepega vedenja.

Prošnje podprte s potrebnimi izkazili vložiti je tukaj do 20. marca letos.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 14. februarja 1889.

Županov namestnik: Vončina.

Gospod G. PICCOLI,
lekarnar v Ljubljani.

Studenee, dné 30. dec. 1888.
(Dolenjsko.)

Vaša

esenca za želodec

ozdravila me je po komaj tridnevni rabi prehlajenja želodčevega, mrzlice in glavobola. Tudi tek se je vrnil.

Dolžnost mi je, zahvaliti se Vam za izvrstni učinek Vašega zdravilnega sredstva.

Spoštovanjem

Janez Gantar,
nadučitelj.

(82—2)

Pravým pokladem

pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a tajných prostopášností jest výtečné dlo:

Dra Retau-a

Sebeochrana.

České vydání po 80tém vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná pomůcka jeho zachránitci co rok na tisíce nemocných od neodvratné smrti. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Biercy v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34“, jakož i v každém knihkupectví. (134—1)

Na dobrem glasu

osobe vseh stanov morejo brez velike zamude časa in brez kapitala in rizike 1-2000 gld. na leto na realni način zaslužiti.

Kaj več pove

(135)

Bančni zavod Bauer & Co., Amsterdam.
(Dvojnica poština.)

VIZITNICE

prporoča

„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

Št. 1416.

(132-2)

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče v Krškem naznanja, da se bode velika zaloga

dobrega starega in novega vina,

vsega skupaj 332 veder,

spadajočega v zapuščino dne 20. januarja 1889. l. umrle Petrinje Vizgoršek iz Studenca, z vinsko posodo vred,

dne 1. marca 1889. l.

in ako bo treba še prihodnji dan točno ob 8. uri pričenši na Studencu prodajala javnim dražbenim potom proti gotovemu plačilu.

C. kr. okrajno sodišče Krško dne 15. februarja 1889.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje kon-
strukcije v raz-
nih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepi, robkalnice za turšico, sejalnice, pluge itd.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovar-
niški ceni. (120-1)

IG. HELLER, Wien, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Svetovna razstava
v Bruslju 1888
srebrna svetinja.

Odlikovalne svetinje.

Higijenična razstava
v Parizu 1889
zlata svetinja.

Tovarniška zaloga sukna
EDVARDA CERHAK-A v KRNOVU

(Jägerndorf — Avstrijska Šlezija)

priporoča priznano dobro

(26-14)

Krnovsko

sukno in blago iz ovčje volne

Izdelke po izvornih tovarniških cenah.

Kompletne, bogato izbrane zbirke vzorcev so gospodom krojačem in raz-
prodajalcem na drobno na zahtevanje nefrankovane na razpolago, iz ka-
terih se lahko preverijo, kako korist bodo imeli, če bodo blago dobivali naravnost
iz Krnova (Jägerndorf). — Za dobro blago in točno pošiljanje se jamči.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze
in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (103-2)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Stev. 3201.

(140-1)

Razglas.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane
je v svoji seji dne 13. t. m. sklenil,

da je za pokritje izvanrednih stroškov mestne občine Ljubljan-
ske od 1. januarja 1889. l. naprej pobirati 6 % no doklado
na vso predpisano svoto neposrednih davkov z vsemi držav-
nimi prikladami vred.

To se v zmislu §. 43. obč. reda za Ljubljano na-
znanja z dostavkom, da mora vsak, kdor misli, da se mu
s tem sklepom krivica godi, svoje ugovore zoper njega
uložiti do 10. dne marca t. l. pri magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 21. dan februarja 1889.

Župan: Grasselli.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

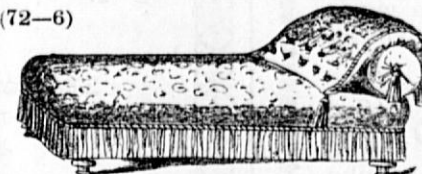
Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekorater.

(72-6)

priporoča okusno in trdno narejene
žimnice, modroce na peresih, divane,
stole, otomane, garniture za salone,
jedilne sobe in spalnice; dekoracije
za sobe, dvorane in cerkve. — Moje
delo in blago, katero rabim, je pri-
poznano dobro in brezhibno, kar go-
tovo priča moja razstava v Rudol-
fumu, in stojim z ozirom na nizke
cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrirani cenik in vzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za za- varovanje življenja in rent. avstro-francoska družba za zavarovanje
proti elementarnim škodam in nezgodam

Ravnateljstvo:

na Dunaji, I., Wipplingerstrasse št. 43.

Imovina družbe:

9 milijonov gld. avstr. velj.

2 milijona gld. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih
kombinacijah:

Zavarovanje za slučaj smrti, za-
varovani znesek se izplača takoj po
smrti zavarovane njegovim ostalim,
oziroma drugim obnitišljencem.

Zavarovanje za doživetje, pre-
skrbovanje v starosti in otročje
dote, zavarovani znesek se izplača
zavarovancu samemu, ko doseže neko
določeno starost.

Zavarovanje dosmrtnega dohodka
udovskih pokojnin in dohodkov za od-
gojo po najnižjih premijah in z jako
kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se
policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar
ali strela, parne ali plinove eksplozije,
ali se naredi z gašenjem, podiranjem
in izpraznitvijo pri stanovanjih in go-
spodarskih poslopih, tovarnah, strojih,
mobilijah in vsakovrstnih opravah, za-
logah blaga, pri živini, gospodarskem
orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali
strela ob žetvi in košnji na poljskih
ali travniških pridelkih v gumnih in
stogih;

c) proti škodam, ki je napravi toča na
poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po
vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam
se še ni pričelo, a se bode pravočasno na-
znanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V Budimpešti: Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci: Albrechtsgasse 3; v Ino-
mostu: Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v Lvovu: Marijin trg 9, nova; v Pragi:
Vaclava trg 54; v Trstu: Via St. Nicolo 4; na Dunaji: I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogrske monarhije nahajajo se glavne in
krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter pro-
spekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja. (43-2)

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice
št. 3, pri g. JOSIPU PROSENC-u.

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov
v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Prodaja domače perutnine.

Z mlekom pitane štajerske kapune K gld.	1.10
" " " " " " " "	1.—
" " " " " " " "	1.—
" " " " " " " "	—80
" " " " " " " "	—95
Nadalje perje od kapunov brez peruti " "	—20
Velike gozdne jerebe komad po " "	—90
Škarjevce " " " " " "	1.40

razpošilja proti povzetju (99—6)

Josip Robitsch v Mariboru.

Izvrsten med

(pravi garantiran pitane)

dobiva se v kositrenih škatljah po 5 kilo,
kilo 50 kr., škatlja 30 kr., proti predplačilu
ali poštenu povzetju pri (113-2)

OROSLAVU DOLENCU,
svečarji v Ljubljani.

Zahvala!

Pred kratkim časom prizadela me je nesreča požara mojih poslopij. K sreči bil sem zavarovan pri zavarovalnici

„FRANKO-HONGROISE“,

katera mi je po njenem glavnem zastopniku za Kranjsko gosp. Jos. Paulin-u v Ljubljani izplačala zavarovalnino popolnoma do krajcarja in jako hitro. Čutim se dolžnega, omenjene zavarovalnici izrekati najtoplejšo zahvalo in ta zavod priporočati vsem posestnikom kot najboljši.

Vrhnika, dne 30. januarja 1889.

(146) Gregor Dollenz m. p.

Sledeče zahvalno pismo je došlo od Nj. prejasnosti:

Spoštovani gospod!

Izveček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka ozdravil je popolnoma moje zelo zastarelo gluho, katero sem dobil pri obleganju Sebastopolja. Sedaj sem vsled rabe tega zdravila popolnoma zadobil svoj sluh, za kar Vam s tem izrekam javno zahvalo ter priporočam slednjemu, ki je gluhi, to neprecenljivo sredstvo.

V Kovnu.

Knez Ivan pl. Gintov.

Ta

izveček olja za sluh

c. kr. sekundarskega zdravnika dr. Schipka dobiva se z navodilom, kako rabiti, po 1 gld. 50 kr. v glavni zalogi Frana Giacomelli-ja, Wien, Fünfhaus, Stadiongasse 1. (781—9)

Sveži pustni

krofi

dobivajo se vsako nedeljo v

Jak. Zalaznikovi pekarni

(111—3) Stari trg št. 19.

Dobra knjiga.

... Navodi poslane knjige so sicer kratki in jedrnat, pa kar nalašč za praktično porabo; ter so moji rodbini pri različnih boleznih izvrstno pomagali. — Tako in jednako glasé se zahvale, ki dobajajo skoro slednji dan Richter-jevi zalogi, ker se je knjiga s podobami „Der Krankenfreund“ razposlala. Kakor knjigi dodana izvestja srečno ozdravljenih dokazujejo, so ozdraveli, če so se ravnali po tej knjigi, celo taki, ki so že bili izgubili vsako upanje. Knjiga, v kateri so zapisani uspehi skušenj, zasluži resne pozornosti. Nikdo naj nikar ne zamudi po dopisnici pri Richter-jevi založbi v Lipsiju ali v Novem Jorku, 320 Broadway, zahtevati 936. natis knjige „Der Krankenfreund“. Pošlje se brez troškov. (805—6)

Št. 3409.

(142—1)

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. l., dež. zak. št. 22) se javno naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev

za letošnje dopolnilno volitev občinskega sveta sestavljeni in da se smejo od danes naprej 14 dni tukaj pregledavati in zoper nje ugovore ulagati.

O pravočasno uloženih ugovorih razsojal bo občinski svet.

Mestni magistrat Ljubljanski,
v 22. dan februarja 1889.

Kdor si želi jasnosti o nemškem oblikoslovju, omisli si naj (102—3)

Početnico nemškega jezika.

Za 1. in 2. razred slovenskih gimnazij, tudi za pripravnice slovenskih učiteljskih

sestavil

Rajmund Čuček,
c. kr. profesor v Kopru.

V platno vezana stane 80 kr. Razpošilja jo pisalec sam, in to poštunim potom, ako se pri-
loži še 5 kr. poštuine.

Brnsko sukno

za elegantne

pomladanske in poletne obleke

v odrezkih po 3-10 m, to je po 4 Dunajske
vatle vsak odrezek, kateri stane

gld. 4.80 iz fine
gld. 6.— iz finejšé
gld. 7.75 iz jako fine
10.50 iz najfinejšé

pristine ovčje volne.

Nadalje blago za ogrtače, s svilu pretkano grebenasto sukno, letni loden, blago za livreje, blago iz sukanca, ki se sme prati, fino in najfinejšé črno sukno za salonske obleke i. t. d. i. t. d. razpošilja proti povzetju zneska kot rečna in solidna dobro znana (106—4)

zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF v BRNU.

Izjava: Vsak odrezek je 3-10 m dolg in 136 cm širok, torej zadostuje za celo moško obleko. Tudi se pošlje vsacega blaga toliko metrov, kolikor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako blago, kakor se izbere uzorec.

Uzorec zastoj in franko.

HOTEL „PRI SLONU“.

JUTRI

(38—4)

VOJAŠKI KONCERT.

Razglas.

Dne 28. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne se bodo na Rakeku poleg šole ležeči

občinski prostori

na mestu za več let na javni dražbi v najem dajali, in sicer:

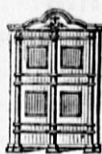
Vse pritlične sobe s kuhinjo in kletjo v šolskem poslopji; prostorni živinski hlev; velika ledenica, pripravnica za pivo; prostorna, z opeko krita šupa za shrambo lesene rezane robe; jako pripraven prostor za skladiščenje vsake vrste lesene robe in velika ograda.

Podžupanstvo in krajni šolski svet
na Rakeku, (134—2)

dné 21. februarja 1889.

A. Svet,
podžupan.

L. Sebenikar,
načelnik kraj. šol. sveta.

Proti ognju varne blagajnice in kasete
po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ogerskih železnice, pošt-nih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. vele-častva z veliko zlato svetinjo za umetnost, znanost in industrijo. (3—13)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(104—2)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-senice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnar-ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

OBJAVA hranilnice Kočevskega mesta.

Odbor hranilnice Kočevskega mesta je v svoji seji dne 1. februarja 1889. sklenil, obresti za posojila, zavaro-vana na posestvih, z dne 1. julija 1889: počenši
znižati s 6% na 5%.

Dosedaj obstoječa dolžnost, da se mora slednje leto 1% kapitala nazaj plačati, se je odpravila, vendar sme vsak dolžnik še nadalje na ta način dolg plačevati, če sam hoče.

Hranilnica Kočevskega mesta,

dne 1. februarja 1889.

(110—2)

Ravnateljstvo.